

Diseksiyon Kadavrası Olarak Kullanılan Bir Kurt Köpeğinde A. Renalis'lerde Gözlenen Varyasyonlar

Ayşe SERBEST*

ÖZET

Bu olguda kadavra olarak kullanılan bir kurt köpeğinde a. renalis-lerde gözlenen varyasyonlar sunuldu ve köpeklerde bu konu ile ilgili literatür gözden geçirildi.

Olgumuzda sol tarafta iki a. renalis sinistra, sağ tarafta ise ikili bir a. renalis dextra bulunduğu saptandı.

ZUSAMMENFASSUNG

**Die Variationen der Aa. renales, beobachtet bei einem Wolfhund,
der als Disektionskadaver Verwendet Wurde**

In diesem Versuch wurde die Variationen der Aa. renales, beobachtet bei einem Wolfhund, der als Disektionskadaver verwendet wurde, vorgelegen. Ausserdem wurde die Literatur bezüglich dieses Fall beim Hund untergesucht.

Bei diesem Fall wurde festgestellt, dass die doppelte A. renalis sinistra an der linken Seite und die gabelförmige A. renalis dextra an der rechten Seite lagen.

Schlüsselwörter: A. renalis sinistra, A. renalis dextra, Wolfhund.

* Dr.; U.Ü. Veteriner Fakültesi, Anatomi Bilim Dalı, Bursa, Türkiye.

GİRİŞ

Renal arterler ilk lumbal omurlar düzeyinde^{1,2} aorta abdominalis'ten asimmetrik olarak çıkarlar¹⁻⁸. Sağ renal arter vena cava caudalis'i dorsalden çaprazlar ve sol renal artere göre biraz daha cranial'de bulunur ve biraz daha uzundur^{1-3,5,6,8}. Her bir arter hilus bölgesinde iki (dorsal ve ventral olmak üzere)^{1,2,5,8} ya da daha çok kollara ayrılır^{1,6}. Bu kollardan da organın içinde devam eden a. interlobaris'ler oluşur^{1-6,8}.

Köpeklerde renal arterlerde varyasyonlar görülür. Bu durum özellikle sol tarafta daha yaygın olarak ortaya çıkar^{2,5,6,8}.

Bu çalışmada anatomi uygulamalarında bir kurt köpeği kadavrasında her iki a. renalis'te farklı şekilde olduğu saptanan varyasyonlar sunuldu ve bu konu ile ilgili literatür gözden geçirildi.

GEREÇ VE YÖNTEM

Aşağıdaki bulgular anatomi uygulamaları sırasında diseksiyonu yapılan bir kurt köpeği kadavrasında gözlemlendi.

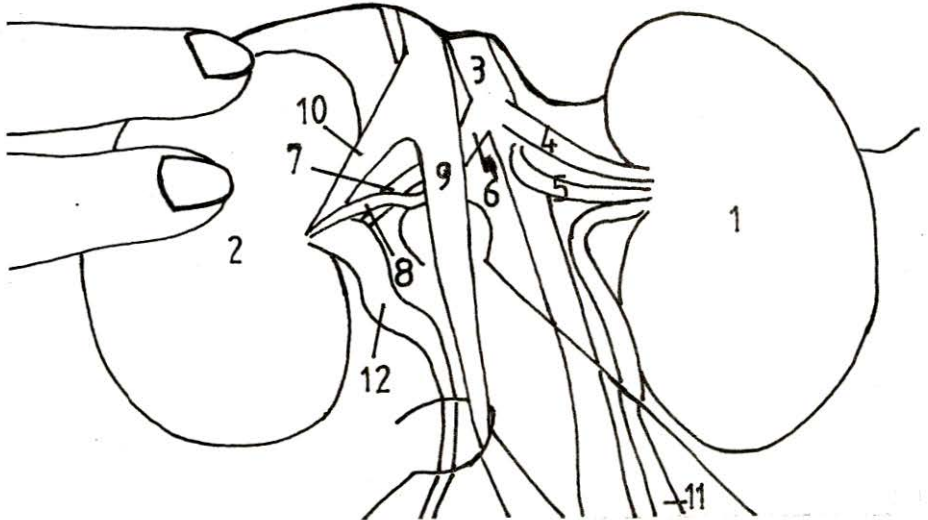
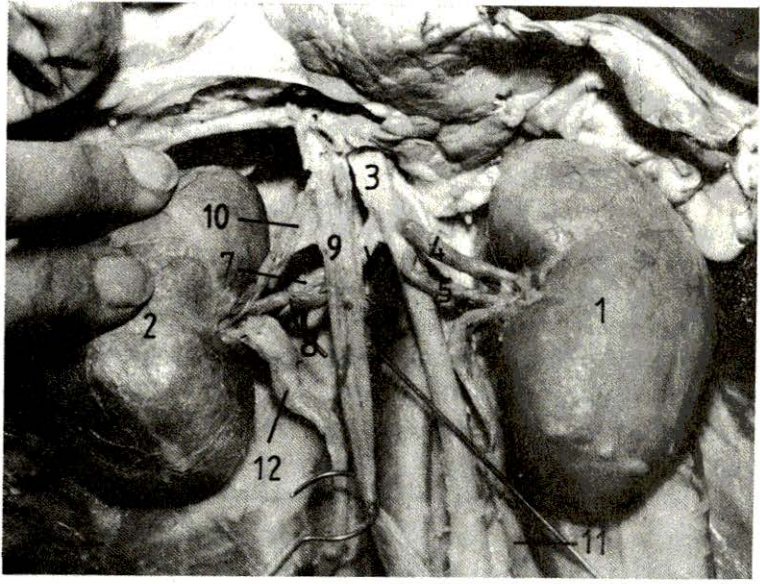
Materyalin (kurt köpeğinin) diseksiyonu, kürsümüzde her zaman kullandığımız araç ve gereçler yardımıyla yapıldı. Ayrıca kompas ve cetvelden de yararlanıldı.

BULGULAR

Olgumuzda aorta abdominalis'ten ikinci lumbal omurun corpus'u düzeyinde çıkan renal arterlerden sol tarafta 0,3 cm mesafe ile iki a. renalis sinistra'nın çıktığı görüldü (Şekil: 1/4, 5). Bunlardan cranial'deki birinci a. renalis sinistra'nın çapı 0,4 cm, caudal'deki ikinci a. renalis sinistra'nın çapı ise 0,3 cm olarak ölçüldü (Şekil: 2, 3). Birinci a. renalis sinistra aorta abdominalis'ten çıkışından 2,4 cm sonra 0,3 cm çaplarında olan dorsal ve ventral iki kola ayrılıyordu. Bunlardan dorsal'deki kolun 1,4 cm sonra hilus bölgesinde üç a. interlobaris'e, ventral'deki kolun ise 1 cm'lik bir seyirden sonra yine hilus bölgesinde iki a. interlobaris'e ayrıldığı saptandı (Şekil: 2).

0,3 cm çapında olan ikinci a. renalis sinistra aorta abdominalis'ten çıkışından 2,5 cm sonra her biri 0,2 cm çapında ve 1,6 cm uzunluğunda olan iki eşit kola ayrılıyordu. Bu kollar da yine hilus bölgesinde tekrar ikişer kola ayrılarak a. interlobaris'leri oluşturuyordu (Şekil: 3).

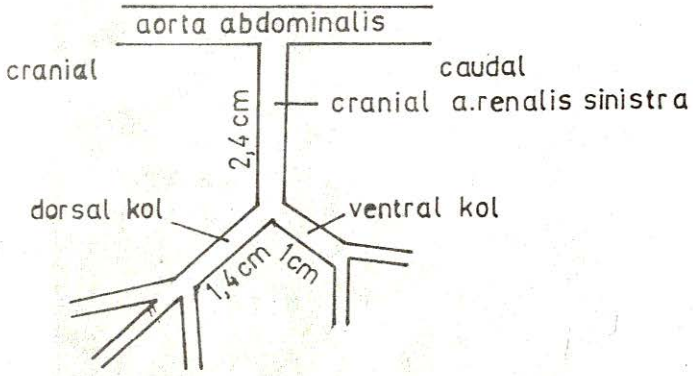
Sağ tarafta ise a. renalis dextra'nın aorta abdominalis'ten birinci a. renalis sinistra'ya göre 0,5 cm daha cranial'den ve tek olarak çıktığı saptandı. 0,4 cm çap-

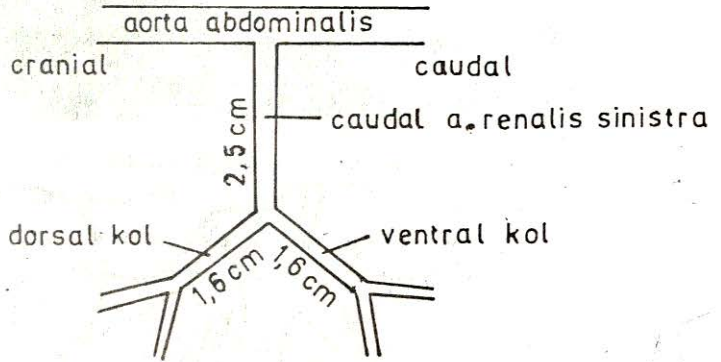
Şekil: 1

Kurt köpeğinde a. renalis'lerin ventral'den görünüşü
(Aa. renales beim Wolfhund. Ventralansicht)

- 1- Ren sinister, 2- Ren dexter, 3- Aorta abdominalis, 4- Birinci (cranial'deki) a. renalis sinistra, 5- İkinci (caudal'deki) a. renalis sinistra, 6- A. renalis dextra, 7- A. renalis dextra'nın dorsal kolu, 8- A. renalis dextra'nın ventral kolu, 9- Vena cava caudalis, 10- Vena renalis dextra, 11- Ureter sinister, 12- Ureter dexter.

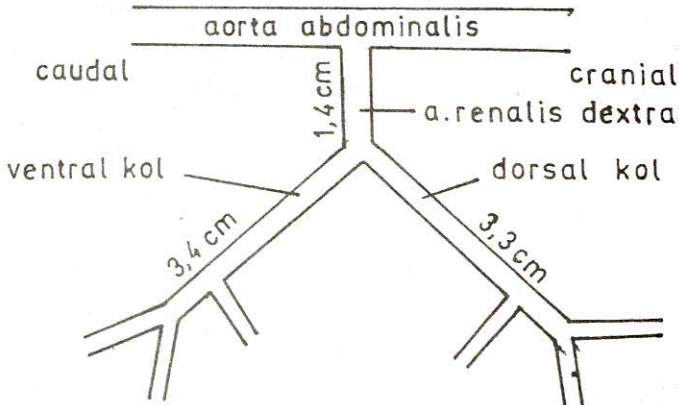
Şekil: 2

Şekil: 3

Şekil: 2, 3

Kurt köpeğinde a. renalis sinistra'larn şematik görünüşü
(Aa. renales beim Wolfhund. Schematische Darstellung)

Şekil: 4
Kurt köpeğinin
a. renalis dextra'
sının şematik
görünüüü
(A. renalis dextra
beim Wolfhund.
Schematische
Darstellung)

pında olan a. renalis dextra, çıkışından 1,4 cm gibi kısa bir seyirden sonra 0,3 cm çaplarında olan dorsal ve ventral iki kola ayrılıyordu. 3,3 cm uzunluğunda olan dorsal kol ile 3,4 cm uzunluğunda olan ventral kolun hilus renalis bölgesinde üçer a. interlobaris'e ayrıldıkları saptandı (Şekil: 4).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Böbrek arterlerinden biri bazen çift olabilir^{3,5,6}. Fakat bu durum sol tarafta daha yaygın olarak görülmektedir^{2,3,6,8}. Evans⁵, bu oranın köpeklerde sol tarafta % 20 olduğunu belirtmektedir. Yine Evans'ın⁵ bildirdiğine göre Christensen yaptığı araştırmada 117 örneğin 29'unda sol tarafta çift renal arter saptamıştır. Yine Evans'a⁵ göre Reis ve Tepe ise inceledikleri 500 köpeğin % 99,4'ünün sağ renal arterlerinin tek olduğunu, % 12,8'inin sol renal arterlerinin çift olduğunu ve % 0,4'ünün de sol renal arterlerinin üçlü olduğunu tespit etmişlerdir.

Sonuç olarak, olgumuzda sol tarafta saptadığımız çift a. renalis sinistra varyasyonu yukarıdaki literatüre uygun şekilde bulunmuştur. Fakat sağ tarafta saptadığımız ikili a. renalis dextra varyasyonu literatürde belirtilmeyen yeni bir varyasyondur.

KAYNAKLAR

1. NICKEL, R., SCHUMMER, A., SEIFERLE, E.: Lehrbuch der Anatomie der Haustiere, Band III, Verlag Paul Parey, Berlin und Hamburg, 182-183 (1976).
2. GETTY, R.: Sisson and Grossman's the Anatomy of the Domestic Animals, Volum 2, Fifth Edition, W.B. Saunders Company, Philadelphia, London, Toronto, 1635-1636 (1975).
3. GETTY, R.: Sisson and Grossman's Anatomy of the Domestic Animals, Volum I, Fifth Edition, W.B. Saunders Company, Philadelphia, London, Toronto, 601 (1975).
4. DURSUN, N.: Veteriner Komparatif Anatomi Dolaşım Sistemi (Angiologia), Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Yayınları: 377, Ders Kitabı: 275, Ankara, 80-81 (1981).
5. EVANS, H.E., CHRISTENSEN, G.C.: The Heart and Arteries, Miller's Anatomy of the Dog, Second Edition, W.B. Saunders Company, Philadelphia, London, Toronto, 726 (1979).
6. ELLENBERGER, W., BAUM, H.: Handbuch der vergleichenden Anatomie der Haustiere, 18. Auflage, Springer-Verlag Berlin, Heidelberg, New York, 695, 712 (1977).

7. DYCE, K.M., SACK, W.O., WENSING, C.J.G.: Textbook of Veterinary Anatomy, W.B. Saunders Company Philadelphia, London, Toronto, Montreal, Sydney, Tokyo, 177, 238 (1987).
8. KOCH, T.: Lehrbuch der Veterinaer - Anatomie Band III, Dritte Auflage, Veb Gustav Fischer Verlag Jena, 147 (1976).